
Letošní držitelé nejvyšších státních vyznamenání

Letošní držitelé nejvyšších státních vyznamenání

LIDOVÉ NOVINY

29.10.2013, Rubrika: Domov, Strana: 14, Téma: Právnická fakulta

medaile Za zásluhy Václav Bělohradský

za zásluhy o stát v oblasti vědy Významný český filozof a sociolog odešel v roce 1969 do Itálie, působil jako profesor sociologie v Janově. Spolupracoval s českými exilovými časopisy a disidenty, podepsal Chartu 77. Od roku 1990 je profesorem politické sociologie na univerzitě v Terstu. Nejprve byl obhájcem ekologicky zaměřeného liberalismu, později se přiklonil k levicovým myšlenkám.

František Čuba

za zásluhy o stát v oblasti hospodářské Prezidentův poradce a krajský zastupitel zvolený za SPOZ proslul v minulosti jako strůjce „slušovického zázraku“ – legendárnímu JZD Slušovice šéfoval v letech 1963 až 1990, kdy z původně malého družstva vybudoval podnik s několikamiliardovým obratem.

Při budování úspěšného podniku tehdejší člen KSČ zdárně využíval svých politických konexí.

Richard Konkolski

za zásluhy o stát v oblasti sportu Rodák z Bohumína se proslavil především tím, že jako první obyvatel vnitrozemského státu obeplul v polovině 70. let sám na své jachtě Niké I zeměkouli. Dohromady ještě svět obeplul třikrát. V roce 1982 emigroval se svou rodinou do Spojených států, jak jinak než na jachtě. Celkem strávil na mořích a oceánech pět let.

Lubomír Lipský

za zásluhy o stát v oblasti umění Oblíbený, ba lidem milovaný komediální herec začínal jako ochotník. Po válce zakládal Divadlo satiry a později se stal pilířem Městských divadel pražských a divadla ABC, kde se podílel například na velice úspěšném představení Charleyova teta.

Ve filmu se vtiskl do paměti rolemi klauna Cibulka a dědy Potůčka v seriálu Tři chlapi v chalupě.

Paul Rausnitz

za zásluhy o stát v oblasti hospodářské Dvaosmdesátiletý jablonecký rodák uprchl z ČR v roce 1938 – sloužil v 1. čs. armádě. V USA, které se mu staly novým domovem, spoluzaložil v roce 1946 firmu Wepra, dovážející československou bižuterii, a později podnikal s rodinnou firmou TCI, která montovala optické přístroje. Po revoluci koupil firmu Meopta. Rausnitz finančně přispívá českým studentům fyziky a optiky.

Eva Syková

za zásluhy o stát v oblasti vědy Vědkyně a politička se ve své vědecké práci věnuje především výzkumu mozku a kmenových buněk a možnostem léčby poranění míchy. Od roku 2001 vede Ústav experimentální medicíny AV ČR.

Autorka více než 600 publikací se v roce 2008 neúspěšně ucházela o funkci předsedkyně Akademie věd. V roce 2012 byla zvolena senátorkou jako nezávislá kandidátka za ČSSD. plk. Jaroslav Vodička za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů Předseda Českého svazu bojovníků za svobodu nastoupil v roce 1966 do Vojenské školy železničního a silničního vojska ve Valašském Meziříčí, kde později vstoupil do KSČ na podporu Dubčekova vedení. Při stranických prověrkách byl v roce 1970 ze strany vyloučen a posléze propuštěn z armády. Začátkem 90. let byl rehabilitován.

* Řád Tomáše Garrigua Masaryka Erazim Kohák

za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie, humanity a lidská práva

Český filozof a publicista se často zabývá ekologickými tématy. V letech 1948–1989 žil v exilu, kam jeho rodiče emigrovali proto, že patřili k nekomunistickému odboji. Kohák byl členem Ústředního výkonného výboru Čs. sociální demokracie v exilu, dodnes je členem ČSSD, patřil mezi neformální poradce Vladimíra Špidly.

V roce 2004 neúspěšně kandidoval do Senátu.

Dnes osmdesátiletý Kohák působil i jako evangelický farář. Profesorský titul získal na Boston University ve státě Massachusetts. Jako filozof se specializoval na Husserlovu fenomenologii, seznámil Američany s dílem T. G. Masaryka, Emanuela Rábla a Jana Patočky. Do Česka se natrvalo vrátil v roce 1995.

Jiřina Bohdalová

za zásluhy o stát v oblasti umění Jedna z nejpobulárnějších, ba vůbec nejpobulárnější česká herečka. Samo jméno „Bohdalka“ se stalo lidovým statkem: proniklo do Havlovy audience. Každý Čech ji zná již od dětského věku (Křemílek a Vochoomůrka) a její hlas i tvář ho pak provází po celý život. Excelovala například ve filmech Ucho, Světáci nebo Fany a seriálech F. L. Věk aj.

Jan Dvořáček

za zásluhy o stát v oblasti vědy Emeritní přednosta urologické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty UK v Praze se především věnuje vrozeným urologickým vadám u dětí, rekonstrukční urologii a diagnostice a léčbě urologických nádorů. Vydal přes 220 publikací, absolvoval řadu zahraničních stáží, je členem několika odborných společností, např. Evropské urologické asociace.

Jarmila Kratochvílová

za zásluhy o stát v oblasti sportu Atletka, běžkyně na krátkých a středních tratích, je držitelkou světového rekordu v běhu na 800 metrů. Ten letos oslavil už 30 let trvání, a je tak vůbec nejdéle trvajícím rekordem v historii atletiky. Kratochvílová drží také druhý nejlepší čas v běhu na 400 metrů. Dnes se věnuje trenérské činnosti.

Zdeněk Mahler

za zásluhy o stát v oblasti kultury, výchovy a školství Spisovatel, scénárista a publicista. Pracoval v rozhlasu, byl pobočником ministra kultury Kahudy, vyučoval marxismus-leninismus. Po roce 1960 psal filmové scénáře, publikoval populární esejistiku, psal a přednášel o historii (T. G. Masaryk, Havlíček Borovský...) a hudbě (Mozart, Mahler, rodina Straussů). Zapojil se do sporů o katedrálu.

Felix Slováček

za zásluhy o stát v oblasti umění Klarinetista, saxofonista, hudební skladatel a dirigent. Oblibu a obecnou známost mu přineslo dlouholeté účinkování v doprovodném orchestru Karla Gotta, kde uplatňoval charakteristický způsob hraní se zavřenými očima. V Českém rozhlasu řídí jazzový big band.

František Šťastný

in memoriam za zásluhy o stát v oblasti sportu Legendární motocyklový závodník je pravděpodobně nejúspěšnějším československým jezdce. Závodit začal nejdříve na kole, v roce 1948 jel v prvním ročníku Závodu míru. Od roku 1953 bylo jeho jméno spjato se značkou Jawa.

Mistrem republiky se stal celkem pětkrát a významných úspěchů dosáhl i v seriálu MS. Zemřel v roce 2000.

plk. Pavel Vranský za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů Za druhé světové války byl českým letcem, bojoval v libyjském přístavním městě Tobruk. Po válce létal mezi Londýnem a Prahou, kdy upravená vojenská letadla sloužila jako dopravní stroje. Je mimo jiné nositelem Československého válečného kříže či trojnásobným držitelem medaile Za chrabrost.

Lubomír Brabec

za zásluhy o stát v oblasti umění Kytarový virtuos, brilantní interpret klasické i populárněji laděné hudby. Ve volném čase se věnuje adrenalinovým sportům a organizaci spektakulárních koncertů, třeba v Antarktidě.
Za svou kariéru natočil více než tři desítky alb.
Někteří kritici ho řadí k nejbrilantnějším kytaristům světa.

Miroslav Grégr

za zásluhy o stát v oblasti hospodářské Někdejší místopředseda Zemanovy vlády vstoupil do politiky roku 1990, kdy se stal českým ministrem strojírenství a elektrotechniky. Poté šéfoval firmě Desta Děčín, v jejímž čele stál už v 60. letech. V letech 1998–2002 byl ministrem průmyslu a obchodu. Od roku 2008 se angažoval jako zakladatel sdružení Přátelé Miloše Zemana, byl aktivní při vzniku SPOZ.

Jan Kříž

za zásluhy o stát v oblasti vědy Absolvent Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze se specializuje na autorské právo a právo občanské. Přednášel v zahraničí, je čestným členem akademické obce Právnické fakulty Univerzity Pasov. Na počátku 90. let byl členem legislativní rady vlády ČR. Spolupodílel se na Zemanově prezidentské kampani. Nyní je předsedou dozorčí rady Institutu Václava Klause.

Kamila Moučková

za zásluhy o stát v oblasti kultury Televizní a rozhlasová hlasatelka. Během prvních dnů srpnové invaze se podílela na protiokupačním vysílání.
Za normalizace se živila jako kantýnská, prodavačka či uklízečka. Podepsala Chartu 77 a angažovala se v disentu. Po listopadu 1989 se vrátila do rozhlasového studia, moderovala i pořady v České televizi.

Karel Srp

za zásluhy o stát v oblasti kultury Redaktor, organizátor, předseda Jazzové sekce, nezávislé kulturní organizace, která byla v roce 1986 postižena represí: Karel Srp byl spolu s dalšími aktivisty zatčen a v procesu odsouzen k 16 měsícům odnětí svobody. Po listopadu 89 pracoval na ministerstvu kultury a v posledních letech proslul jako jeden z věrných podporovatelů Miloše Zemana.

Marie Uchytlová –Kučová

in memoriam za zásluhy o stát v oblasti umění Sochařka, jejíž dílo, ženu sázející stonky lípy do půdy, tiskly do dlaní miliony obyvatel Československa – byla motivem na korunové minci.
Od konce 60. let modelovala ze své vnitřní potřeby sochy 82 lidických dětí zavražděných v Chelmu. Dílo bylo dokončeno v roce 2000, deset let po sochařčině smrti.

Pavel Wonka

in memoriam za zásluhy o stát v oblasti bezpečnosti státu a občanů Antikomunista a disident, poslední vězeň komunistického režimu zemřel ve vězení v pětatřiceti letech v roce 1988. Pro kritiku totalitní praxe byl zavřen třikrát. Například proto, že se v roce 1986 pokusil kandidovat ve volbách jako nezávislý kandidát. Ve vězení se mu dostalo surového zacházení, byl šikanován a týrán.

Jiří Suchý

za vynikající zásluhy o rozvoj demokracie

Divadelník, textař, komik, kreslíř, herec, básník...

Spoluzakladatel divadla Semafor, v němž v dvojici s Jiřím Šlitrem navázali na humor, lehkost a inteligenci Voskovce s Werichem a vytvořili tak jeden z důvodů, proč jsou 60. léta považována za vrcholnou dekádu poválečné české kultury.

Soňa Červená

za zásluhy o stát v oblasti umění Herečka, operní pěvkyně, diva. Působila v Janáčkově divadle v Brně a později přešla do Berlína. Ke spolupráci se jí neúspěšně snažila získat východoněmecká Stasi i česká StB. Po odchodu do exilu v roce 1962 prošla úspěšně řadou evropských, především německých operních scén, hostovala v zámoří.
Po návratu do Čech vystupuje v opeře.

Jan Keller

za zásluhy o stát v oblasti vědy Sociolog, filozof a publicista Keller se zabývá například globalizací, ekologií a trvale udržitelným rozvojem, je kritikem neoliberalismu.

V 70. a 80. letech byl členem KSČ. Environmentálním tématům se věnuje od 90. let. Je autorem řady odborných a popularizačních knih. Vedle toho publikuje také novinové komentáře, nejčastěji v deníku Právo.

Jan Kůrka

za zásluhy o stát v oblasti sportu Původně boxer, se v roce 1968 stal s malorážkou olympijským vítězem letních her v Mexiku. Šlo o první československé olympijské zlato ve sportovní střelbě. Třikrát získal bronz medaili na mistrovství Evropy v roce 1969 a stal se z něj dvanáctinásobný mistr republiky. Po skončení aktivní kariéry ve svých 35 letech pak působil jako trenér v Dukle Plzeň.

Pavel Pafko

za zásluhy o stát v oblasti vědy Významný břišní a hrudní chirurg se narodil v Bratislavě, od vysokoškolských studií pobýval v Praze. Celý svůj profesní život strávil na III. chirurgické klinice 1. LF UK a FN Motol, kterou v letech 1992–2010 vedl. Absolvoval řadu zahraničních stáží. Léčil například Václava Havla. V roce 1997 vedl tým, který provedl první transplantaci plic v Česku.

Jan Světlík

za zásluhy o stát v oblasti hospodářské Absolvent ostravské VŠB začal svou pracovní kariéru v roce 1982 jako kovář - lisař. V 90. letech pracoval v ostravské společnosti Lahvárna, kde zastával vedoucí funkce. Roku 1999 byla firma privatizována. Majitel Světlík je zároveň ředitelem a předsedou představenstva firmy Vítkovice Lahvárna (nyní Vítkovice Holding). Jeho jmění je odhadováno na deset až dvanáct miliard korun.

Jiří Vícha

in memoriam za zásluhy o stát v oblasti sportu Legendární házenkář vybojoval za Duklu Praha první bronzovou medaili v roce 1954, další úspěchy přicházely ještě v 60. letech. Nejvyšší meta přišla až v roce 1972, kdy jako trenér dovedl český tým k vítězství na olympijských hrách v Mnichově. Angažoval se v Českém klubu fair play. Zemřel počátkem letošního roku ve věku 81 let.